

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Štátna správa vykonávaná fyzickými osobami, porovnanie právnych úprav v Českej
a Slovenskej republike

State Administration performed by Natural People in Comparison with Czech and Slovak
Legal Regulations

Študent: Miroslava Hmírová

Vedúci bakalárskej práce: Mgr. Milan Gryga

Ostrava 2011

Zadání bakalářské práce

Student:

Miroslava Hmírová

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6208R011 Ekonomika a právo v podnikání

Téma:

**Státní správa vykonávaná fyzickými osobami, srovnání právních úprav v
České a Slovenské republice
State Administration performed by Natural People in Comparison with
Czech and Slovak Legal Regulations**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Státní správa vykonávaná fyzickými osobami v České republice
3. Státní správa vykonávaná fyzickými osobami ve Slovenské republice
4. Srovnání právních úprav v České a Slovenské republice
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 304 s. ISBN 978-80-7357-425-3.

HENDRYCH, D. *Správní věda – teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 232 s. ISBN 978-80-7357-458-1.

MIKO, L.; BOROVIČKOVÁ, H. a kol. *Zákon o ochraně přírody. Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 590 s. ISBN 978-80-7179-585-8.

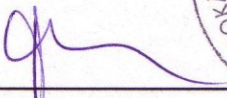
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

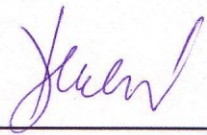
Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Milan Gryga**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Miestoprísažne prehlasujem, že som celú bakalársku prácu, vrátane všetkých príloh, vypracovala samostatne a uviedla som všetku použitú literatúru a ďalšie pramene.“

V Ostrave dňa 11.5. 2011

.....
Miroslava Hmírová

Pod'akovanie

Moje pod'akovanie pri spracovaní bakalárskej práce patrí predovšetkým vedúcemu mojej záverečnej práce Mgr. Milanovi Grygovi za odbornú pomoc, podnetné pripomienky a cenné rady pri písaní práce.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Štátna správa vykonávaná fyzickými osobami v Českej republike	2
2.1	Lesná stráž.....	2
2.1.1	Podmienky členstva	2
2.1.2	Preukazovanie príslušnosti k lesnej strážu	3
2.1.3	Zánik členstva lesnej stráže	3
2.1.4	Povinnosti člena lesnej stráže	3
2.1.5	Oprávnenia člena lesnej stráže	3
2.1.6	Zodpovednosť za škodu.....	4
2.2	Vodná stráž.....	5
2.3	Stráž prírody.....	5
2.3.1	Podmienky členstva	5
2.3.2	Preukazovanie príslušnosti k strážu prírody	6
2.3.3	Zánik členstva stráže prírody.....	6
2.3.4	Povinnosti člena stráže prírody.....	6
2.3.5	Oprávnenia člena stráže prírody	6
2.3.6	Zodpovednosť za škodu.....	7
2.4	Poľovnícka stráž.....	8
2.4.1	Podmienky členstva	8
2.4.2	Preukazovanie príslušnosti k poľovníckej strážu	9
2.4.3	Zánik členstva poľovníckej stráže	9
2.4.4	Povinnosti člena poľovníckej stráže	10
2.4.5	Oprávnenia člena poľovníckej stráže	10
2.4.6	Zodpovednosť za škodu.....	11
2.5	Rybárska stráž	12
2.5.1	Podmienky členstva	12

2.5.2	Preukazovanie príslušnosti k rybárskej strážii.....	13
2.5.3	Zánik členstva rybárskej stráže.....	13
2.5.4	Povinnosti člena rybárskej stráže	13
2.5.5	Oprávnenia člena rybárskej stráže	14
2.5.6	Zodpovednosť za škodu.....	15
3	Štátna správa vykonávaná fyzickými osobami v Slovenskej republike	16
3.1	Lesná stráž.....	16
3.1.1	Podmienky členstva	16
3.1.2	Preukazovanie príslušnosti k lesnej strážii	17
3.1.3	Zánik členstva lesnej stráže	17
3.1.4	Povinnosti člena lesnej stráže	17
3.1.5	Oprávnenia člena lesnej stráže	18
3.1.6	Zodpovednosť za škodu.....	19
3.1.7	Donucovacie prostriedky	20
3.2	Vodná stráž.....	20
3.2.1	Podmienky členstva	21
3.2.2	Preukazovanie príslušnosti k vodnej strážii.....	21
3.2.3	Zánik členstva vodnej stráže.....	21
3.2.4	Oprávnenia člena vodnej stráže	22
3.3	Stráž prírody	22
3.3.1	Podmienky členstva	22
3.3.2	Preukazovanie príslušnosti k strážii prírody.....	23
3.3.3	Zánik členstva stráže prírody	23
3.3.4	Povinnosti člena stráže prírody.....	24
3.3.5	Oprávnenia člena stráže prírody	25
3.3.6	Donucovacie prostriedky	26

3.4	Poľovnícka stráž.....	26
3.4.1	Podmienky členstva.....	27
3.4.2	Preukazovanie príslušnosti k poľovníckej strážu.....	27
3.4.3	Zánik členstva poľovníckej stráže.....	27
3.4.4	Povinnosti člena poľovníckej stráže.....	28
3.4.5	Oprávnenia člena poľovníckej stráže.....	28
3.4.6	Donucovacie prostriedky.....	29
3.5	Rybárska stráž.....	30
3.5.1	Podmienky členstva.....	30
3.5.2	Preukazovanie príslušnosti k rybárskej strážu.....	31
3.5.3	Zánik členstva rybárskej stráže.....	31
3.5.4	Povinnosti člena rybárskej stráže.....	31
3.5.5	Oprávnenia člena rybárskej stráže.....	32
3.5.6	Zodpovednosť za škodu vzniknutú v súvislosti s výkonom rybárskej stráže.....	33
3.5.7	Donucovacie prostriedky.....	33
3.6	Poľná stráž.....	33
3.6.1	Podmienky členstva.....	34
3.6.2	Preukazovanie príslušnosti k poľnej strážu.....	34
3.6.3	Zánik členstva poľnej stráže.....	34
3.6.4	Povinnosti člena poľnej stráže.....	35
3.6.5	Oprávnenia člena poľnej stráže.....	36
3.6.6	Donucovacie prostriedky.....	37
4	Porovnanie právnych úprav v Českej a Slovenskej republike.....	38
4.1	Výkon štátnej správy fyzickými osobami v Českej a Slovenskej republike.....	38
4.2	Právne úpravy jednotlivých strážu v Českej a Slovenskej republike.....	39
4.3	Orgány ustanovujúce člena stráže.....	40

4.4	Podmienka veku	41
4.5	Preukazovanie príslušnosti	42
4.6	Donucovacie prostriedky	43
4.7	Obvod pôsobnosti	44
4.8	Zodpovednosť za škodu	45
4.9	Odborná spôsobilosť	47
4.10	Zloženie sľubu	48
4.11	Oprávnenia a povinnosti člena stráže	49
5	Záver	50
	Zoznam použitej literatúry a prameňov	52
	Zoznam použitých skratiek	54
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	55

1 Úvod

Cieľom mojej bakalárskej práce „Štátna správa vykonávaná fyzickými osobami, porovnanie právnych úprav v Českej a Slovenskej republike“ je zoznámiť sa s danou problematikou v oboch štátoch, porovnať právne úpravy v jednotlivých štátoch a zhodnotiť, ktorá z právnych úprav je podľa môjho názoru lepšia a prečo.

Prvá časť práce je určená pre zoznámenie sa s problematikou štátnej správy vykonávanej fyzickými osobami v Českej republike. Táto časť bude obsahovať 5 podkapitol, ktoré sa ďalej budú ešte členiť. Názvy podkapitol budú pomenované podľa názvov jednotlivých stráží, ktoré sú vykonávané v Českej republike (lesná stráž, stráž prírody, vodná stráž, poľovnícka stráž a rybárska stráž).

Druhá časť práce je určená pre zoznámenie sa s problematikou štátnej správy vykonávanej fyzickými osobami v Slovenskej republike. Táto časť bude rozdelená na 6 podkapitol, ktoré sa budú ďalej ešte deliť. Podkapitoly budú pomenované podľa názvov jednotlivých stráží, ktoré sa vykonávajú v Slovenskej republike (lesná stráž, stráž prírody, vodná stráž, poľovnícka stráž, rybárska stráž a poľná stráž).

Tretia časť bakalárskej práce je zameraná na porovnanie právnych úprav v Českej a Slovenskej republike. V tejto časti budem vychádzať z prvých dvoch teoretických kapitol. Poukážem na hlavné rozdiely, ktoré sú medzi právnymi úpravami v týchto dvoch štátoch.

Záver práce bude venovaný zhodnoteniu právnych úprav v Českej a Slovenskej republike.

2 Štátna správa vykonávaná fyzickými osobami v Českej republike

2.1 Lesná stráž

Lesná stráž je právne upravená v § 38-39a zákona č. 289/1995 Zb., o lesoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. (Lesný zákon)

Lesnú stráž ustanovuje na návrh vlastníka lesa alebo z vlastného podnetu orgán štátnej správy lesov. V preukaze lesnej stráže súčasne stanoví obvod jej pôsobnosti. Na riadenie o ustanovovaní lesnej stráže sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom riadení.¹

2.1.1 Podmienky členstva

Členom lesnej stráže môže byť fyzická osoba, ktorá:

- je občanom Českej republiky,
- je staršia ako 21 rokov,
- nebola odsúdená pre úmyselný trestný čin,
- má spôsobilosť k právnym úkonom,
- je zdravotne spôsobilá,
- preukázala znalosť práv a povinností lesnej stráže a znalosť súvisiacich prepisov,
- zložila pred orgánom štátnej správy lesov sľub.²

Orgán štátnej správy lesov, ktorý lesnú stráž ustanovuje, si k overeniu bezúhonnosti osoby vyžiada výpis z evidencie Registra trestov podľa zvláštného právneho predpisu. Žiadosť o vydanie výpisu z evidencie Registra trestov a výpis z evidencie Registra trestov sa prevádzajú v elektronickej podobe, a to spôsobom umožňujúcim diaľkový prístup.³

---

¹ DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář.* s. 140

² DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář.* s. 140

³ DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář.* s. 141

2.1.2 Preukazovanie príslušnosti k lesnej stráž

Lesnej stráž vyda orgán štátnej správy lesov služobný odznak a preukaz lesnej stráže, ktorým sa lesná stráž preukazuje.⁴

2.1.3 Zánik členstva lesnej stráže

Členstvo v lesnej stráž zániká, pokiaľ fyzická osoba prestala vykonávať funkciu lesnej stráže, prestala spĺňať podmienky stanovené pre vznik lesnej stráže alebo sa preukáže, že bola ustanovená na podklade nesprávnych údajov. Orgán štátnej správy lesov môže ustanovenie lesnej stráže zrušiť tiež z iných dôvodov na návrh vlastníka lesa alebo z vlastného podnetu.

Osoba, u ktorej orgán štátnej správy lesov zrušil ustanovenie lesnej stráže, je povinná bezodkladne odovzdať tomuto orgánu služobný odznak a preukaz člena lesnej stráže.⁵

2.1.4 Povinnosti člena lesnej stráže

- preukázať sa preukazom lesnej stráže a nosiť služobný odznak,
- dohliadať na dodržiavanie povinností spojených so všeobecným užívaním lesov
- oznamovať neodkladne zistené závady, nedostatky a škody podľa ich povahy buď vlastníkovi alebo užívateľovi lesa, alebo orgánu, ktorý lesnú stráž ustanovil, poprípade v neodkladných prípadoch tiež orgánom Polície Českej republiky alebo príslušným orgánom štátnej správy.⁶

2.1.5 Oprávnenia člena lesnej stráže

- zistiť totožnosť osoby, ktorá pri všeobecnom užívaní lesa porušuje ustanovenie lesného zákona,
- ukladať a vyberať pokuty za priestupky v blokovom riadení podľa zvláštného predpisu,
- predviesť bezodkladne policajnému orgánu osobu, ktorú pristihne pri priestupku, ak sa nedá inak zistiť jej totožnosť,

---

⁴ DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář.* s. 140

⁵ DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář.* s. 141

⁶ DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář.* s. 144

- požadovať pomoc alebo súčinnosť orgánov Polície Českej republiky, popřípade obecnej polície, pokiaľ nemôže splnenie svojich povinností zaistiť vlastnými silami a prostriedkami.⁷

2.1.6 Zodpovednosť za škodu

- Štát zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc lesnej strážni na jej žiadosť alebo s jej vedomím, ďalej len poškodený. Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.
- Ak došlo u poškodeného k ujme na zdraví alebo smrti, určí sa rozsah a výška náhrady škody podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov.
- Štát zodpovedá i za škodu na veciach, ktorá poškodenému vznikla v súvislosti s poskytnutím tejto pomoci. Pritom sa hradí skutočná škoda, a to uvedením v predošlý stav. Ak to nie je možné alebo účelné, hradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť priznaná i úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci náhradou za vec poškodenú.
- Štát zodpovedá i za škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou lesnej strážni.
- Štát zodpovedá i za škodu spôsobenú lesnou strážou v súvislosti s plnením jej úloh. Výnimkou je, pokiaľ sa ide o škodu spôsobenú osobe, ktorá svojim protiprávnym jednaním oprávnený a primeraný zákrok vyvolala.
- Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ten orgán štátnej správy lesov, ktorý ustanovil lesnú stráž, ku ktorej výkonu sa náhrada vzťahuje.⁸

---

⁷ DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář*. s. 144

⁸ DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář*. s. 145

2.2 Vodná stráž

Vodná stráž bola upravená v § 23 Zákona č. 130/1974 Zb., o štátnej správe vo vodnom hospodárstve, v znení neskorších predpisov. Zákomom o vodách, č. 254/2001 Zb., s účinnosťou od 1.1. 2002 vodná stráž zanikla.⁹

2.3 Stráž prírody

Stráž prírody je právne upravená v § 81-82 zákona č. 114/1992 Zb., o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov.

Stráž prírody sa skladá zo strážcov a spravodajov, ktorých menuje a odvoláva územne príslušný ustanovujúci úrad.¹⁰

Krajské úrady a správy ustanovujú stráž prírody najmä z radov dobrovoľných pracovníkov. Poslaním stráže prírody je kontrola dodržiavania predpisov o ochrane prírody a krajiny.¹¹

2.3.1 Podmienky členstva

Strážou prírody môže byť ustanovená fyzická osoba, ktorá:

- je občanom Českej republiky,
- je staršia ako 21 rokov,
- nebola právoplatne odsúdená pre úmyselný trestný čin,
- má spôsobilosť k právnym úkonom,
- je zdravotne spôsobilá,
- preukázala znalosť práv a povinností stráže prírody podľa tohto zákona a znalosť súvisiacich predpisov,
- zložila pred ustanovujúcim úradom sľub.¹²

---

⁹ Veřejná stráž [online]. 2011 [cit. 2011-02-15]. Dostupný z WWW:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_str%C3%A1%C5%BE>

¹⁰ MALÁ, H. *Stráž přírody*. s. 32

¹¹ PRCHALOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000*. s. 248

¹² PRCHALOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000*. s. 248

2.3.2 Preukazovanie príslušnosti k strážu prírody

Člen stráže prírody sa preukazuje služobným odznakom so štátnym znakom a preukazom stráže prírody.¹³

2.3.3 Zánik členstva stráže prírody

Ustanovujúci úrad ustanovenie stráže prírody zruší, pokiaľ fyzická osoba prestala túto funkciu vykonávať, prestala spĺňať stanovené podmienky, alebo sa preukáže, že bola ustanovená na podklade nesprávnych, alebo nespravodlivých údajov. Ustanovujúci úrad môže ustanovenie stráže prírody zrušiť tiež z vlastného podnetu z iných dôvodov alebo na žiadosť osoby, ktorá je ustanovená strážou prírody. Osoba, u ktorej ustanovujúci úrad zrušil ustanovenie stráže prírody, je povinná bezodkladne odovzdať tomuto úradu služobný odznak a preukaz stráže prírody.¹⁴

2.3.4 Povinnosti člena stráže prírody

- preukázať sa preukazom strážcu prírody a nosiť služobný odznak,
- dohliadať na dodržiavanie povinností spojených s kontrolou dodržiavania predpisov o ochrane prírody a krajiny,
- oznamovať neodkladne zistené závady, nedostatky a škody orgánu, ktorý ich ustanovil, popřípadе v neodkladných prípadoch tiež orgánom Polície Českej republiky alebo príslušným orgánom štátnej správy.¹⁵

2.3.5 Oprávnenia člena stráže prírody

- zisťovať totožnosť osôb, ktoré porušujú predpisy na ochranu prírody,
- ukladať a vyberať blokové pokuty za priestupky na úseku ochrany prírody,
- vstupovať na cudzie pozemky za stanovených podmienok,

---

¹³ PRCHALOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000*. s. 249

¹⁴ MALÁ, H. *Stráž přírody*. s. 33

¹⁵ MALÁ, H. *Stráž přírody*. s. 34

- zadržať k zisteniu totožnosti osobu, ktorú pristihnú pri porušovaní právnych predpisov o ochrane prírody a krajiny, a odovzdať ju orgánu Polície Českej republiky. Pristihnuté osoby sú povinné uposlúchnuť,
- požadovať pomoc alebo súčinnosť orgánov Polície Českej republiky, poprípade obecnej polície, pokiaľ nemôžu splnenie svojich povinností zaistiť vlastnými silami a prostriedkami.¹⁶

2.3.6 Zodpovednosť za škodu

- Štát zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc strážu prírody na jej žiadosť alebo s jej vedomím, (ďalej len poškodený). Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak si spôsobil túto škodu poškodený úmyselne.
- Ak došlo u poškodeného k ujme na zdraví alebo smrti, určí sa rozsah a výška náhrady škody podľa ustanovení občianskeho zákonníku o zodpovednosti za škodu na zdraví v niektorých zvláštnych prípadoch.
- Štát zodpovedá i za škodu na veciach, ktorá poškodenému vznikla v súvislosti s poskytnutím tejto pomoci. Pritom sa hradí skutočná škoda, a to uvedením v predchádzajúci stav. Ak to nie je možné alebo účelné, hradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť priznaná i úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci náhradou za vec poškodenú.
- Štát zodpovedá i za škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou strážu prírody.
- Štát zodpovedá i za škodu spôsobenú strážou prírody v súvislosti s plnením jej úloh. To však neplatí, pokiaľ ide o škodu spôsobnú osobe, ktorá svojim protiprávnym jednaním oprávnený a primeraný zákrok vyvolala.
- Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu orgán, ktorý stráž prírody ustanovil.¹⁷

---

¹⁶ PRCHALOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000*. s. 249

¹⁷ PRCHALOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000*. s. 252

2.4 Poľovnícka stráž

Poľovnícka stráž je právne upravená v § 12-16 zákona č. 449/2001 Zb., o poľovníctve, v znení neskorších predpisov.

Poľovnícku stráž ustanovuje orgán štátnej správy poľovníctva na obdobie 10 rokov, opakované ustanovenie je možné. Návrh musí obsahovať písomný súhlas osoby navrhovanej na ustanovenie poľovníckou strážou.¹⁸

Užívateľ poľovného revíru je povinný pre každých začatých 500 ha revíru navrhnúť orgánu štátnej správy poľovníctva ustanovenie jednej poľovníckej stráže. Návrh na ustanovenie poľovníckej stráže sa predkladá do 30 dní od uzavretia zmluvy o nájme poľovného revíru.¹⁹

2.4.1 Podmienky členstva

Členom poľovníckej stráže môže byť fyzická osoba, ktorá:

- je staršia ako 21 rokov,
- má bydlisko na území Českej republiky,
- je bezúhonná,
- má spôsobilosť k právnym úkonom,
- je fyzicky a zdravotne spôsobilá pre výkon funkcie poľovníckej stráže,
- preukázala znalosť práv a povinností poľovníckej stráže podľa zákona o poľovníctve a znalosť súvisiacich predpisov,
- zložila sľub,
- má platný lovecký lístok a platný zbrojný preukaz a je poistená pre prípad zodpovednosti za škodu,
- vyslovila s ustanovením do funkcie písomný súhlas.²⁰

Za bezúhonného sa považuje ten, kto nebol právoplatne odsúdený pre úmyselný trestný čin, alebo uznaný vinným zo spáchania priestupku na úseku poľovníctva, alebo komu nebola

---

¹⁸ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentář k zákonu o myslivosti*. s. 42

¹⁹ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentář k zákonu o myslivosti*. s. 42

²⁰ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentář k zákonu o myslivosti*. s. 43

právoplatne uložená pokuta podľa zákona o poľovníctve. K posúdeniu bezúhonnosti osoby požiada orgán štátnej správy poľovníctva o vydanie opisu z evidencie Registra trestov.²¹

2.4.2 Preukazovanie príslušnosti k poľovníckej stráž

Člen poľovníckej stráže sa pri výkone svojej funkcie preukazuje odznakom člena poľovníckej stráže a preukazom člena poľovníckej stráže.²²

2.4.3 Zánik členstva poľovníckej stráže

- uplynutím doby, na ktorú bol vystavený preukaz poľovníckej stráže,
- zánikom nájmu poľovného revíru u osoby, ktorá bola ustanovená na návrh nájomcu tohto revíru,
- smrťou poľovníckej stráže,
- doručením oznámenia poľovníckej stráže orgánu štátnej správy poľovníctva o skončení výkonu funkcie,
- zrušením ustanovení orgánom štátnej správy poľovníctva.²³

Orgán štátnej správy poľovníctva ustanovenie poľovníckej stráže zruší, pokiaľ osoba prestala túto funkciu vykonávať alebo prestala spĺňať stanovené podmienky, alebo sa preukáže, že bola ustanovená na podklade nesprávnych alebo nepravdivých údajov. Orgán štátnej správy poľovníctva môže ustanovenie poľovníckej stráže zrušiť tiež na návrh užívateľa poľovného revíru alebo z vlastného podnetu, pokiaľ poľovnícka stráž porušila pri výkone svojich povinností zákon o poľovníctve.²⁴

Osoba, ktorej ustanovenie poľovníckou strážou zaniklo, je povinná bezodkladne odovzdať služobný odznak a preukaz poľovníckej stráže orgánu štátnej správy poľovníctva, ktorý ju ustanovil poľovníckou strážou.²⁵

---

²¹ ČECHURA, V. *Myslivecká stráž*. s. 8

²² ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentár k zákonu o myslivosti*. s. 43

²³ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentár k zákonu o myslivosti*. s. 44

²⁴ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentár k zákonu o myslivosti*. s. 44

²⁵ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentár k zákonu o myslivosti*. s. 44

2.4.4 Povinnosti člena poľovníckej stráže

- preukázať sa preukazom poľovníckej stráže a nosiť služobný odznak,
- dohliadať na dodržiavanie povinností spojených s ochranou poľovníctva,
- oznamovať neodkladne zistené závady, nedostatky a škody podľa ich povahy užívateľovi poľovného revíru alebo orgánu, ktorý poľovnícku stráž ustanovil, poprípade v neodkladných prípadoch tiež orgánom Polície Českej republiky alebo príslušným orgánom štátnej správy.

Poľovnícka stráž je povinná zabezpečiť preukaz poľovníckej stráže a služobný odznak proti zneužitiu, strate a odcudzeniu. Prípadné takéto skutočnosti je povinná poľovnícka stráž bezodkladne oznámiť orgánu, ktorý jej preukaz a odznak vydal.²⁶

2.4.5 Oprávnenia člena poľovníckej stráže

- požadovať od osôb, ktoré sú v poľovnom revíri so strelnou zbraňou alebo s inou loveckou výzbrojou, predloženie zbrojného preukazu, preukazu zbrane, loveckého lístku, povolenky k lovu a potvrdenie o povinnom poistení, poprípade iného preukazu, ktorým sa dá preukázať meno, priezvisko, dátum narodenia a miesto trvalého alebo prechodného pobytu,
- zastaviť a prehľadávať v poľovnom revíri a na účelových komunikáciách v poľovnom revíri dopravné prostriedky vrátane prepravovaných batožín, ak je dôvodné podozrenie, že prepravujú alebo obsahujú neoprávnene nadobudnutú zver, a za tým účelom požadovať predloženie dokladu o nadobudnutí zvere,
- zadržať osobu, ktorú pristihne v poľovnom revíri pri neoprávnenom love alebo pri inej činnosti zákonom o poľovníctve zakázanej, alebo osobu, ktorú pristihne v poľovnom revíri so zakázanou loveckou výzbrojou alebo so strelnou zbraňou, pokiaľ nejde o osobu oprávnenú podľa zvláštnych právnych predpisov držať strelnú zbraň i na honebných pozemkoch a bezodkladne privolať orgán Polície Českej republiky,
- odobrať osobám, ktoré konajú v rozpore so zákonom o poľovníctve strelnú zbraň alebo zakázanú loveckú výzbroj, chytenú, ulovenú alebo prepravovanú zver,

---

²⁶ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentář k zákonu o myslivosti*. s. 46

poprípade i loveckého psa a vykázat ich z poľovného revíra. O odňatí veci spísať úradný záznam a osobe, ktorej bola vec odňatá, vystaviť potvrdenie o odňatí veci a odňatú strelnú zbraň alebo zakázanú loveckú výzbroj odovzdať bezodkladne orgánu Polície Českej republiky,

- usmrcovať v poľovnom revíri túlavé psy, ktoré mimo vplyv svojho vedúceho vo vzdialenosti väčšej než 200 m od najbližšej nehnuteľnosti slúžiacej k bývaniu prenasledujú zver. Pokiaľ je táto nehnuteľnosť umiestnená na oplotenom pozemku, počíta sa vzdialenosť od jej oplotenia.
- usmrcovať po predchádzajúcom oznámení miestne príslušnému obecnému úradu zdivočené hospodárske zvieratá, ďalej voľne sa pohybujúce označené zvieratá z farmových chovov zvere vo vzdialenosti väčšej než 200 m od nehonebného pozemku, na ktorom je farmový chov prevádzkovaný,
- požadovať pomoc alebo súčinnosť orgánov Polície Českej republiky, poprípade obecnej polície, pokiaľ nemôže splnenie svojich povinností zaistiť vlastnými silami a prostriedkami,
- ukladať a vyberať pokuty v blokovom riadení za priestupky podľa zvláštneho právneho predpisu,
- vstupovať na pozemky v poľovnom revíri v rozsahu nevyhnutne nutnom k výkonu funkcie.²⁷

2.4.6 Zodpovednosť za škodu

- Štát zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc poľovníckej strážni na jej žiadosť alebo s jej vedomím. Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak si spôsobil túto škodu poškodený úmyselne. Ak došlo u poškodeného k ujme na zdraví alebo smrti, určí sa rozsah a výška náhrady škody podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov. Pri škode na veciach, ktorá poškodenému vznikla v súvislosti s poskytnutím tejto pomoci sa hradí skutočná škoda, a to uvedením v predošlý stav. Ak to nie je možné alebo účelné, hradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť

---

²⁷ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentář k zákonu o myslivosti*. s. 44

priznaná i úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci náhradou za vec poškodenú.

- Štát zodpovedá i za škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou poľovníckej stráž.
- Štát zodpovedá za škodu spôsobenú poľovníckej stráž v súvislosti s plnením jej úloh a ďalej za škodu spôsobenú poľovníckou strážou v súvislosti s plnením jej úloh, pokiaľ nejde o škodu spôsobenú osobe, ktorá svojim protiprávnym jednaním oprávnený a primeraný zákrok vyvolala
- Náhradu škody za štát poskytuje orgán štátnej správy poľovníctva, ktorý poľovnícku stráž ustanovil.²⁸

2.5 Rybárska stráž

Rybárska stráž je právne upravená v § 14-18 zákona č. 102/1963 Zb., o rybárstve, v znení neskorších predpisov.

Pre zaistenie ochrany riadneho výkonu rybárskeho práva a chovu rýb v rybníkoch je užívateľ rybárskeho revíru povinný a subjekt hospodáriaci na rybochovnom zariadení oprávnený navrhnúť rybársku stráž. Rybársku stráž ustanovuje, odvoláva a zrušuje a stanovuje rozsah pôsobnosti na návrh užívateľa rybárskeho revíru či iného oprávneného subjektu obecny úrad obce s rozšírenou pôsobnosťou, príslušný podľa miesta trvalého bydliska navrhovanej osoby.²⁹

2.5.1 Podmienky členstva

Rybárskou strážou môže byť ustanovená fyzická osoba, ktorá:

- je občanom Českej republiky,
- je staršia ako 21 rokov,
- nebola právoplatne odsúdená pre úmyselný trestný čin,

---

²⁸ ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentář k zákonu o myslivosti*. s. 46

²⁹ Zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: < http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/jaspiw_mini_fr0.htm >

- má spôsobilosť k právnym úkonom,
- je zdravotne spôsobilá,
- preukázala znalosť práv a povinností rybárskej stráže podľa zákona o rybárstve a znalosť súvisiacich predpisov,
- zložila pred príslušným obecným úradom obce s rozšírenou pôsobnosťou sľub.³⁰

2.5.2 Preukazovanie príslušnosti k rybárskej stráž

Člen rybárskej stráže sa preukazuje služobným odznakom so štátnym znakom a preukazom rybárskej stráže, ktorý príslušný rybársky orgán.³¹

2.5.3 Zánik členstva rybárskej stráže

Členstvo v rybárskej stráž zániká, ak zanikol rybársky revír, pre ktorý bola rybárska stráž ustanovená, ak zanikol výkon rybárskeho práva užívateľa rybárskeho revíru, ktorý rybársku stráž navrhol, zrušením ustanovení rybárskej stráže príslušným rybárskym orgánom, dňom doručenia oznámenia rybárskej stráže príslušnému rybárskemu orgánu o skončení výkonu rybárskej stráže, úmrtím osoby ustanovenej za rybársku stráž. Osoba, u ktorej príslušný rybársky orgán zrušil ustanovenie rybárskou strážou je povinná bezodkladne odovzdať rybárskemu orgánu služobný odznak a preukaz rybárskej stráže.³²

2.5.4 Povinnosti člena rybárskej stráže

- preukázať sa preukazom rybárskej stráže a nosiť služobný odznak,
- dohliadať na dodržiavanie povinností spojených s ochranou rybárstva v rybníkoch a rybárskych revíroch,
- oznamovať neodkladne zistené závady, nedostatky a škody podľa ich povahy buď vlastníkovi alebo užívateľovi rybníkov alebo rybárskych revírov, alebo orgánu, ktorý

---

³⁰ POUPĚ, J. *Rybářská stráž*. s. 38

³¹ HEMELÍK, T. *Rybářství a právo*. s. 70

³² *Zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství v znění neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/jaspiw_mini_fr0.htm>

rybársku stráž ustanovil, poprípade v neodkladných prípadoch tiež orgánom Polície Českej republiky alebo príslušným orgánom štátnej správy.³³

2.5.5 Oprávnenia člena rybárskej stráže

- kontrolovať, či osoby, ktoré lovia ryby a iné vodné živočíchy v rybníkoch alebo v rybárskych revíroch, sú k tomu oprávnené. Zadržovať osoby pristihnuté pri neoprávnenom lovení rýb alebo iných vodných živočíchov a zisťovať ich totožnosť. V takýchto prípadoch je rybárska stráž oprávnená zastaviť a prehliadať v bezprostrednej blízkosti rybníkov a rybárskych revírov dopravné prostriedky a obsah prepravovaných batožín, ak je dôvodné podozrenie, že prepravujú alebo obsahujú neoprávnené nadobudnuté ryby alebo iné vodné živočíchy, odobrať pristihnutým osobám rybárske náradie a úlovky a vykázať ich z rybárskych revírov alebo od rybníkov, a ak sa nedá zistiť ich totožnosť, predviesť ich orgánom Polície Českej republiky. Pristihnuté osoby sú povinné uposlúchnuť. Odobrané rybárske náradie odovzdá rybárska stráž bezodkladne orgánom Polície Českej republiky.
- dozeráť na riadne prevádzanie lovu rýb a iných vodných živočíchov a prehliadať osobám loviacim ryby a iné vodné živočíchy rybárske náradie a úlovky i obsah rybárskych lodí a nádrží na ryby,
- sledovať z hľadiska ochrany rybárstva užívanie a čistotu vôd a zisťovať zdroje znečistenia vody,
- požadovať pomoc alebo súčinnosť orgánov Polície Českej republiky, poprípade obecnej polície, pokiaľ nemôže splnenie svojich povinností zaistiť vlastnými silami a prostriedkami,
- ukladať a vyberať pokuty v blokovom riadení za priestupky podľa zvláštného právneho predpisu.³⁴

---

³³ POUPE, J. *Rybářská stráž*. s. 40

³⁴ HEMELÍK, T. *Rybářství a právo*. s. 72

2.5.6 Zodpovednosť za škodu

Zodpovednosť za škodu spôsobenú rybárskou strážou v súvislosti s výkonom jej činnosti podľa zákona a o rybárstve a náhradu škody upravuje zvláštny zákon.

Náhrada škody sa neposkytne, ak ide o škodu spôsobenú osobe, ktorá svojim protiprávnym jednaním oprávnený a primeraný zákrok rybárskej stráže vyvolala, pokiaľ rybárska stráž pri takomto zákroku neprekročila svoje oprávnenie.

Ak utrpí rybárska stráž v súvislosti s výkonom činnosti podľa zákona o rybárstve škodu na zdraví, náleží jej náhrada škody podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov.

Ak utrpí rybárska stráž v súvislosti s výkonom činnosti podľa zákona o rybárstve škodu na veciach, náleží jej náhrada škody.

Náhradu škody, ktorú spôsobila alebo utrpela rybárska stráž v súvislosti s výkonom činnosti podľa zákona o rybárstve poskytne príslušný obecny úrad obce s rozšírenou pôsobnosťou, ktorý ustanovil rybársku stráž.

Ustanovenia o zodpovednosti za škodu sa vzťahujú tiež na osobu, ktorá škodu spôsobila, alebo utrpela v súvislosti s pomocou poskytnutou rybárskej strážu pri výkone činnosti podľa zákona o rybárstve alebo na jej žiadosť alebo s jej vedomím. Náhrada škody sa poskytuje podľa zvláštnych právnych predpisov. Náhradu škody poskytuje príslušný obecny úrad obce s rozšírenou pôsobnosťou, ktorý rybársku stráž ustanovil.³⁵

---

³⁵*Zákon č. 99/2004 Sb., o rybárství v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/jaspiw_mini_fr0.htm>

3 Štátna správa vykonávaná fyzickými osobami v Slovenskej republike

3.1 Lesná stráž

Lesná stráž je právne upravená v § 52-54 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch, v znení neskorších predpisov.

Lesnú stráž ustanovuje orgán štátnej správy lesného hospodárstva na zabezpečenie ochrany lesného majetku. Členov lesnej stráže navrhuje vlastník, správca alebo obhospodarovateľ lesa. Aj určení zamestnanci orgánov štátnej správy lesného hospodárstva majú oprávnenie člena lesnej stráže.³⁶

Príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva určí obvod pôsobnosti člena lesnej stráže. Výmera obvodu je spravidla 500 hektárov, ak s vlastníkom, správcom alebo obhospodarovateľom lesa nedohodne orgán štátnej správy lesného hospodárstva inú výmeru.³⁷

3.1.1 Podmienky členstva

Členom lesnej stráže môže byť fyzická osoba, ktorá:

- dovŕšila vek 18 rokov,
- je plne spôsobilá na právne úkony,
- je bezúhonná,
- je zdravotne spôsobilá,
- je odborne spôsobilá na vykonávanie funkcie lesného strážcu,
- je poistená na prípad zodpovednosti za škodu,
- zložila sľub,
- je zapísaná v zozname členov lesnej stráže, ktorý vedie príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva.³⁸

Za bezúhonného sa považuje ten, kto nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo nespáchal priestupok na úseku lesného hospodárstva. Bezúhonnosť osoby sa

---

³⁶ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 42

³⁷ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 42

³⁸ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 42

preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace. Pri priestupku na úseku lesného hospodárstva sa bezúhonnosť preukazuje čestným vyhlásením.³⁹

3.1.2 Preukazovanie príslušnosti k lesnej strážu

Člen lesnej strážu sa pri výkone svojej funkcie preukazuje odznakom člen lesnej strážu a preukazom člena lesnej strážu.⁴⁰

3.1.3 Zánik členstva lesnej strážu

Členstvo v lesnej strážu zaniká odvolaním člena lesnej strážu, smrťou člena lesnej strážu alebo jeho vyhlásením za mŕtveho, vzdaním sa funkcie člena lesnej strážu⁴¹

Člena lesnej strážu možno odvolať, ak o odvolanie požiadá ten, na koho návrh bol ustanovený, alebo ak člen lesnej strážu prestal spĺňať podmienky na výkon funkcie, alebo porušil sľub. Odvolaný člen lesnej strážu je povinný bezodkladne odovzdať preukaz člena lesnej strážu a odznak člena lesnej strážu orgánu, ktorý mu ich vydal.⁴²

3.1.4 Povinnosti člena lesnej strážu

- pri výkone svojej funkcie nosiť na viditeľnom mieste odznak člena lesnej strážu a na požiadanie sa preukázať preukazom člena lesnej strážu,
- vlastníkovi, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa bezodkladne oznámiť zistenú škodu v lesoch, prípadne aj osobu, ktorá škodu spôsobila,
- na odstránenie alebo zmiernenie následkov škody vzniknutej v lese vykonať neodkladné opatrenia,
- pri riešení prípadov porušenia zákona spolupracovať s príslušníkmi policajného zboru, obecnou políciou a s orgánmi štátnej správy,
- oznamovať trestné činy, priestupky a iné správne delikty a prispievať k ich objasneniu,
- podozrivé osoby oznamovať príslušným orgánom,

---

³⁹ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 42

⁴⁰ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 42

⁴¹ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 42

⁴² MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 43

- zabezpečovať dôkazový materiál o konaní, ktoré je v rozpore so zákonom o lesoch,
- odňaté veci odovzdať orgánu, ktorý rozhoduje o konaní v rozpore so zákonom o lesoch,
- chrániť preukaz člena lesnej stráže a odznak člena lesnej stráže pred poškodením, stratou, odcudzením alebo zneužitím.
- na požiadanie orgánov štátnej správy lesného hospodárstva predkladať správy o zabezpečovaní ochrannej služby v lesoch,
- o okolnostiach použitia donucovacích prostriedkov spísať úradný záznam a oznámiť bezodkladne použité donucovacích prostriedkov príslušnému orgánu štátnej správy lesného hospodárstva a Policajnému zboru,
- ak to okolnosti dovoľia a ak v súvislosti s použitím donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je člen lesnej stráže povinný zranenej osobe poskytnúť pomoc,
- zúčastňovať sa akcií organizovaných pre členov lesnej stráže orgánom štátnej správy lesného hospodárstva.⁴³

3.1.5 Oprávnenia člena lesnej stráže

- vykonávať kontrolu dodržiavania zákona o lesoch, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a rozhodnutí vydaných na jeho základe,
- v lesoch vykonávať potrebné zisťovania a kontrolovať osobu, ktorá vykonáva činnosť súvisiacu s lesným hospodárstvom, a požadovať od takejto osoby potrebné oprávnenia, vyjadrenia, informácie, údaje a vysvetlenia, ktoré sa týkajú uplatňovania zákona o lesoch,
- kontrolovať príslušné doklady, najmä doklady o pôvode dreva, súvisiacu evidenciu a preukaz totožnosti,
- ak sa na nevyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov, vstupovať na pozemky, do stavieb a zariadení,
- ak je dôvodné podozrenie, že osoba pácha trestný čin alebo priestupok na úseku lesného hospodárstva, vyzvať takúto osobu, aby upustila od protiprávneho konania.

---

⁴³ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení. s. 43*

V prípade, že neuposlúchne výzvu a ak nemožno zistiť jej totožnosť, obmedziť jej osobnú slobodu a predviesť ju na útvar Policajného zboru,

- odňať vec získanú konaním poškodzujúcim alebo ohrozujúcim lesný majetok, ako aj vec použitú na toto protiprávne konanie. O odňatí veci vyhotoví člen lesnej stráže záznam a jeho odpis odovzdá kontrolovanej osobe,
- na zhotovenie fotodokumentácie, video dokumentácie a zvukových záznamov potrebných na zdokumentovanie veci a konania používať technické prostriedky,
- ak nemôže splnenie úloh zabezpečiť vlastnými silami a prostriedkami, môže požadovať pomoc Policajného zboru alebo obecnej polície,
- v prípade bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať každého o pomoc,
- ukladať a vyberať pokuty v blokovom konaní za priestupky na úseku lesného hospodárstva,
- v prípade nutnej obrany alebo krajnej núdze použiť zbraň, donucovacie prostriedky,
- na odvrátenie škody veľkého rozsahu, ktorá bezprostredne ohrozuje lesný majetok, bezpečnosť prevádzky lesného hospodárstva alebo iný verejný záujem použiť varovný výstrel,
- vstupovať na lesný majetok v určenom obvode, na lesných cestách a lesných pozemkoch vchádzať a stáť s označeným motorovým vozidlom,
- na lesných pozemkoch zastaviť motorové vozidlo, kontrolovať oprávnenie vjazdu na lesné pozemky, najmä ak motorové vozidlo prepravuje drevo, rezivo, alebo iné lesné produkty, kontrolovať dodržanie povinností pri preprave dreva. Prehliadka nesmie sledovať iný záujem ako zistiť výskyt neoprávnene nadobudnutých lesných produktov.⁴⁴

3.1.6 Zodpovednosť za škodu

Člena lesnej stráže je povinný poistiť pre prípad zodpovednosti za škodu ten, na ktorého návrh bol člen lesnej stráže ustanovený. Ide o tieto škody:

---

⁴⁴ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 43

- škody, poškodenia zdravia a smrti spôsobenej členovi lesnej stráže pri plnení úloh podľa zákona o lesoch alebo v priamej súvislosti s týmto zákonom,
- škody spôsobené členom lesnej stráže iným osobám pri plnení úloh podľa zákona o lesoch alebo v priamej súvislosti s týmto zákonom. Výnimkou sú škody spôsobené osobe, ktorá svojím protizákonným konaním oprávnený a primeraný zákrok vyvolala.⁴⁵

3.1.7 Donucovacie prostriedky

Člen lesnej stráže je oprávnený pri výkone svojej funkcie použiť tieto donucovacie prostriedky:

- hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- slzotvorné prostriedky,
- obušok,
- putá,
- služobného psa,
- varovný výstrel.⁴⁶

3.2 Vodná stráž

Vodná stráž je právne upravená v § 69 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov s podrobnosťami vo vyhláske MŽP SR č. 101/2005 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výkone vodnej stráže.

Členov vodnej stráže vymenúva a odvoláva na návrh správcov vodných tokov, vlastníkov vodných stavieb a obcí orgán štátnej vodnej správy vo svojom územnom obvode alebo jeho časti na ochranu vôd, vodných tokov a vodných stavieb.⁴⁷

---

⁴⁵ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 44

⁴⁶ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. s. 44

⁴⁷ Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupný z WWW: < http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

3.2.1 Podmienky členstva

Členom vodnej stráže sa môže stať fyzická osoba, ktorá:

- dovŕšila 21 rokov,
- je bezúhonná,
- je odborne spôsobilá,
- je zapísaná v zozname členov vodnej stráže, ktorý vedie krajský úrad životného prostredia.
- člen vodnej stráže musí zložiť do rúk prednostu krajského úradu životného prostredia sľub⁴⁸

Za bezúhonného sa považuje taká osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin porušovania ochrany vôd. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Tento výpis nesmie byť starší ako tri mesiace.⁴⁹

3.2.2 Preukazovanie príslušnosti k vodnej stráži

Člen vodnej stráže sa pri výkone svojej funkcie preukazuje odznakom člena vodnej stráže a preukazom člena vodnej stráže.⁵⁰

3.2.3 Zánik členstva vodnej stráže

Členstvo vo vodnej stráži zaniká odvolaním člena vodnej stráže, v prípade smrti člena vodnej stráže, ak sa člen vodnej stráže vzdá svojej funkcie, právoplatnosťou rozsudku, ktorým bol člen vodnej stráže odsúdený za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin porušovania ochrany vôd.⁵¹

---

⁴⁸Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupný z WWW: < http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁴⁹Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupný z WWW: < http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁵⁰Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupný z WWW: < http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁵¹Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupný z WWW: < http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

3.2.4 Oprávnenia člena vodnej stráže

Člen vodnej stráže je oprávnený:

- ak nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov, môže vstupovať na cudzie pozemky a vodné stavby,
- zisťovať porušovanie povinností ustanovených na ochranu vôd, vodných tokov a vodných stavieb,
- za priestupky na úseku ochrany vôd, vodných tokov a vodných stavieb ukladať a vyberať pokuty v blokovom konaní,
- zistenie porušenia právnych povinností fyzickými osobami – podnikateľmi a právnickými osobami oznamovať orgánom štátnej vodnej správy,
- pri plnení svojich úloh požiadať o spoluprácu políciu, ak plnenie úloh nemôže zabezpečiť vodná stráž vlastnými silami alebo prostriedkami.⁵²

3.3 Stráž prírody

Stráž prírody je právne upravená v § 72- 80 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov.

Stráž prírody svojou kontrolnou činnosťou v teréne dohliada na dodržiavanie ustanovení zákona o ochrane prírody a krajiny, všeobecne záväzných predpisov vydaných na jeho vykonanie a rozhodnutí vydaných na ich základe⁵³

3.3.1 Podmienky členstva

Členom stráže prírody môže byť fyzická osoba, ktorá:

- dovŕšila vek 18 rokov,
- je občanom Slovenskej republiky,
- je bezúhonná,

---

⁵²Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupný z WWW: < http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁵³ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. s. 58

- je spôsobilá na právne úkony,
- ja na výkon funkcie stráže prírody zdravotne a fyzicky spôsobilá,
- je odborne spôsobilá,
- zložila sľub.⁵⁴

Za bezúhonnú osobu sa pokladá taká osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nebanlivosti. Bezúhonnosť sa preukazuje dokladmi.⁵⁵

3.3.2 Preukazovanie príslušnosti k stráži prírody

Člen stráže prírody sa preukazuje odznakom člena stráže prírody alebo rovnošatou člena stráže prírody, ako aj ústnym vyhlásením „stráž prírody“. Na požiadanie sa preukazuje aj preukazom člena stráže prírody. Rovnošata musí byť označená slovami „STRÁŽ PRÍRODY“. Nesmie byť zameniteľná s rovnošatou ozbrojených síl alebo ozbrojených zborov.⁵⁶

3.3.3 Zánik členstva stráže prírody

Členstvo v strážu prírody zaniká, ak vzniknú okolnosti, ktoré bránia členovi stráže prírody pri vykonávaní jeho funkcie, ak člen stráže prírody poruší svoj sľub, alebo prekročí svoje oprávnenia, ak člen stráže prírody nevykonáva svoju funkciu i napriek písomnému upozorneniu, ak nastane situácia, že člen stráže prírody prestane spĺňať niektorú z podmienok, ak člen stráže prírody požiada o vyškrtnutie zo zoznamu členov stráže prírody, alebo ak člen stráže prírody zomrie.⁵⁷

---

⁵⁴ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. s. 57

⁵⁵ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. s. 57

⁵⁶ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. s. 58

⁵⁷ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. s. 61

3.3.4 Povinnosti člena stráže přírody

- vykonávať kontrolu dodržiavania zákona o ochrane prírody a krajiny, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a rozhodnutí vydaných na ich základe,
- pri plnení úloh nosiť na viditeľnom mieste odznak člena stráže prírody a na požiadanie sa preukázať preukazom člena stráže prírody,
- spolupracovať s príslušníkmi Policajného zboru a obecnou políciou,
- nedostatky a udalosti zistené pri obhliadke a kontrole územia oznamovať krajskému úradu alebo ním poverenej organizácii ochrany prírody,
- o ohrození záujmov chránených zákonom o ochrane prírody a krajiny upovedomiť príslušný krajský úrad,
- vykonávať nevyhnutné opatrenia na odvrátenie ohrozenia záujmov chránených zákonom a jeho následkov a o svojom konaní bez zbytočného odkladu informovať krajský úrad,
- oznamovať priestupky a iné správne delikty a prispievať k ich objasňovaniu a oznamovať trestné činy, ako aj podozrivé osoby príslušným orgánom,
- zabezpečovať dôkazový materiál o konaní v rozpore so zákonom,
- o odňatých veciach spisovať písomné záznamy a ich odpis odovzdať kontrolovanej osobe,
- bezodkladne odovzdať odňaté veci orgánu, ktorý rozhoduje o konaní v rozpore so zákonom o ochrane prírody a krajiny,
- ak v súvislosti s použitím donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, poskytnúť takejto osobe pomoc, ak to okolnosti dovoľia,
- o okolnostiach použitia donucovacích prostriedkov spísať úradný záznam a oznámiť bez zbytočného odkladu použitie donucovacích prostriedkov krajskému úradu,
- chrániť preukaz člena stráže prírody, odznak člena stráže prírody a rovnošatu člena stráže prírody pred poškodením, stratou, odcudzením alebo zneužitím. Ich stratu alebo odcudzenie oznámiť bez zbytočného odkladu krajskému úradu, ktorý ho zapísal do zoznamu členov stráže prírody,

- zúčastňovať sa na odborno-zdokonaľovacom školení organizovanom krajským úradom alebo ním poverenou organizáciou ochrany prírody,⁵⁸

3.3.5 Oprávnenia člena stráže prírody

- kontrolovať dodržiavanie zákona o ochrane prírody a krajiny, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a rozhodnutí vydaných na ich základe,
- ak sa nevyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov, môže člen stráže prírody vstupovať na pozemky, do stavieb a zariadení,
- nazerať do príslušných dokladov,
- ak je dôvodné podozrenie, že osoba pácha trestný čin alebo priestupok, alebo iný správny delikt, je člen stráže oprávnený vyzvať túto osobu, aby upustila od protiprávneho konania,
- osobe pristihnutej pri páchaní trestného činu obmedziť osobnú slobodu, zisťovať jej totožnosť. Ak nemožno zistiť jej totožnosť, predviesť ju na útvár Policajného zboru,
- zisťovať totožnosť osoby podozrivej zo spáchania priestupku alebo iného správneho deliktu podľa zákona. Ak nemožno zistiť jej totožnosť, predviesť ju na útvár Policajného zboru,
- používať technické prostriedky na zhotovenie fotodokumentácie, video dokumentácie a zvukových záznamov potrebných na zdokumentovanie stavu prírody a krajiny
- použiť donucovacie prostriedky,
- od Policajného zboru alebo obecnej polície požadovať pomoc, ak nemôže splnenie svojich úloh zabezpečiť vlastnými silami a prostriedkami,
- zastaviť a kontrolovať dopravný prostriedok, ktorý sa nachádza v chránenom území na účel overenia oprávnenosti vjazdu na toto územie alebo prehladať dopravný prostriedok a obsah batožiny v ňom, ak je dôvodné podozrenie, že sa v nich nachádzajú jedince chráneného druhu, zver alebo ryby získané v rozpore so zákonom,

---

⁵⁸ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. s. 60

- v prípade bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať každého o pomoc. Ten, kto bol o túto pomoc požiadaný, ju nemusí poskytnúť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby alebo ak tomu bránia iné dôležité okolnosti,
- na úseku ochrany prírody a krajiny ukladať a vyberať za priestupky pokuty v blokovom konaní v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom, ak zákon neustanovuje inak,
- rovnošatu člena stráže prírody používať len pri výkone činnosti podľa zákona o ochrane prírody a krajiny,
- nosiť zbraň, ak je držiteľom zbrojného preukazu vydaného podľa osobitného predpisu a použiť túto zbraň.⁵⁹

3.3.6 Donucovacie prostriedky

Donucovacími prostriedkami, ktoré člen stráže prírody môže použiť sú:

- hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- slzotvorné prostriedky,
- obušok,
- putá,
- služobný pes.⁶⁰

3.4 Poľovnícka stráž

Poľovnícka stráž je právne upravená v § 27-29 zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve, v znení neskorších predpisov.

Hlavnou úlohou poľovníckej stráže je ochrana zveri pred nepriaznivými vplyvmi, škodlivými zásahmi ľudí, škodnou zverou a zvieratami a ochrana poľovníckych zariadení.⁶¹

---

⁵⁹ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. s. 58

⁶⁰ MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. s. 60

3.4.1 Podmienky členstva

Členom poľovníckej stráže môže byť fyzická osoba, ktorá:

- dovŕšila vek viac ako 21 rokov,
- má platný zbrojný preukaz skupiny „D“ a poľovný lístok,
- je zdravotne spôsobilá na výkon funkcie,
- nedopustila sa priestupku alebo disciplinárneho previnenia na úseku poľovníctva, za ktorý jej bol odňatý poľovný lístok v období posledných piatich rokov,
- je odborne spôsobilá,
- zložila sľub.⁶²

Odbornú spôsobilosť uchádzač za člena poľovníckej stráže preukáže vykonaním skúšky pred komisiou na obvodnom lesnom úrade. Komisiu vymenúva a odvoláva prednosta obvodného lesného úradu.⁶³

3.4.2 Preukazovanie príslušnosti k poľovníckej stráž

Člen poľovníckej stráže sa preukazuje preukazom poľovníckej stráže a odznakom poľovníckej stráže.⁶⁴

3.4.3 Zánik členstva poľovníckej stráže

Členstvo v poľovníckej stráž zánika, ak zanikla zmluva alebo poľovný revír, zanikol užívateľ poľovného revíru, ak o vyškrtnutie zo zoznamu členov poľovníckej stráže požiada

---

⁶¹ *Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁶² *Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁶³ *Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁶⁴ *Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

člen písomne, ak člen stráže stratil spôsobilosť na výkon funkcie, ak prestal byť členom alebo zamestnancom užívateľa poľovného revíru, ak dlhodobo nevykonáva činnosť, neplní povinnosti stanovené zákonom alebo prekročí práva poľovníckej stráže, ak zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho, ak o vyškrtnutie zo zoznamu členom poľovníckej stráže požiada užívateľ poľovného revíru.⁶⁵

3.4.4 Povinnosti člena poľovníckej stráže

- vyzvať osoby, aby upustili od protiprávneho konania,
- nosiť pri výkone služby na viditeľnom mieste služobný odznak a na vyžiadanie sa preukázať preukazom poľovníckej stráže,
- kontrolovať dodržiavanie zákazov, postupov a príkazov ustanovených zákonom o poľovníctve,
- na odvrátenie vzniku hroziacich škôd v poľovnom revíri na zveri a na poľovníckych zariadeniach vykonať neodkladné opatrenia,
- bezodkladne odovzdať Policajnému zboru odňatú poľovnícku výstroj a výzbroj,
- bezodkladne oznamovať zistené porušovanie predpisov podľa povahy veci orgánom činným v trestnom konaní, obvodnému lesnému úradu, komore a užívateľovi poľovného revíru,
- oznamovať výsledky vykonanej kontroly poľovníckemu hospodárovi,
- pri výkone svojej funkcie spolupracovať s orgánmi ochrany prírody, organizáciami ochrany prírody, strážou prírody a poľovníckymi organizáciami.⁶⁶

3.4.5 Oprávnenia člena poľovníckej stráže

- vyžadovať od osôb, ktoré sú v poľovnom revíri so strelnou zbraňou alebo iným predmetom spôsobilým zmocniť sa zveri, predloženie poľovného lístka, zbrojného

---

⁶⁵ *Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁶⁶ *Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

preukazu, preukazu zbrane a povolenia na lov zveri a dokladu, ktorým môže preukázať svoju totožnosť,

- v poľovnom revíri zastaviť dopravný prostriedok na vykonanie kontroly osôb a priestorov dopravného prostriedku, ak je dôvodné podozrenie, že osoby nachádzajúce sa vo vozidle lovili zver bez povolenia na lov zveri, alebo že sa preváža neoprávnene ulovená zver alebo neoprávnene privlastnená zver, alebo neoprávnene privlastnené zhody parožia. Na tento účel môže požadovať od osôb predloženie dokladu totožnosti, povolenia na lov zveri alebo zberu parožia zveri, dokladu o pôvode zveri a dokladu oprávňujúceho na jazdu po lesných cestách,
- obmedziť osobnú slobodu osobe pristihnutej pri neoprávnenom love zveri alebo bezprostredne po ňom alebo osobe, ktorá nevie preukázať pôvod ulovenej zveri,
- odobrať osobám, ktoré konali v rozpore so zákonom strelnú zbraň alebo iné predmety, ulovenú alebo prepravovanú zver, zhody parožia a bezodkladne vec oznámiť Policajnému zboru,
- požadovať súčinnosť Policajného zboru,
- usmrtiť psa v poľovnom revíri vo vzdialenosti väčšej ako 200 m od najbližšie trvale obývaného domu alebo psa, ktorý hľadá alebo prenasleduje zver, alebo sa k nej plazí.⁶⁷

3.4.6 Donucovacie prostriedky

Donucovacími prostriedkami, ktoré člen poľovníckej stráže môže použiť sú:

- hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany,
- slzotvorné prostriedky alebo iné paralyzujúce prostriedky,
- putá,
- obušok,
- varovný výstrel.⁶⁸

---

⁶⁷Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

⁶⁸ Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

3.5 Rybárska stráž

Rybárska stráž je právne upravená v § 21-30 zákona č. 139/2002 Z.z. o rybárstve, v znení neskorších predpisov.

Rybársku stráž ustanovuje a odvoláva na návrh užívateľa obvodný úrad životného prostredia, v ktorého obvode má užívateľ sídlo alebo trvalý pobyt. Zabezpečenie ochrany výkonu rybárskeho práva v rybárskych revíroch je povinnosťou užívateľa prostredníctvom rybárskej stráže.⁶⁹

3.5.1 Podmienky členstva

Členom rybárskej stráže môže byť fyzická osoba, ktorá:

- je staršia ako 21 rokov,
- je občanom Slovenskej republiky,
- nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti alebo nebola postihnutá za priestupok na úseku rybárstva v období posledných troch rokov,
- je plne spôsobilá na právne úkony,
- odbornú spôsobilosť preukázala vykonaním skúšky rybárskej stráže,
- pred obvodným úradom životného prostredia zložila sľub,
- písomne požiada užívateľa o členstvo v rybárskej stráží.⁷⁰

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁶⁹ Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁷⁰ Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

3.5.2 Preukazovanie príslušnosti k rybárskej stráži

Člen rybárskej stráže sa preukazuje odznakom a preukazom rybárskej stráže, ktorý vydá obvodný úrad životného prostredia.⁷¹

3.5.3 Zánik členstva rybárskej stráže

Členstvo v rybárskej stráži zaniká, ak člen rybárskej stráže písomne požiada o zánik, ak prestane spĺňať stanovené podmienky, ak porušil sľub, ak užívateľ o odvolanie požiada z dôvodu, že člen rybárskej stráže bezdôvodne neplní úlohy rybárskej stráže najmenej počas troch mesiacov.⁷²

3.5.4 Povinnosti člena rybárskej stráže

- nosiť na viditeľnom mieste pri výkone svojej činnosti služobný odznak a na požiadanie sa preukázať preukazom člena rybárskej stráže,
- spolupracovať s príslušníkmi Policajného zboru, oznamovať im všetky skutočnosti odôvodňujúce podozrenie zo spáchania trestného činu a odovzdávať im odňaté rybárske náradie, rybársky lístok a povolenie na rybolov,
- spisovať o odňatí rybárskeho náradia, rybárskeho lístka a povolenia na rybolov písomné záznamy a ich odpis odovzdať kontrolovanej osobe,
- oznámiť bezodkladne zistené nedostatky, príznaky ochorenia a úhyn rýb užívateľovi a príslušným orgánom štátnej správy a v prípade možnosti vykonať opatrenia na zabránenie šírenia choroby alebo úhynu rýb,
- sledovať spôsob užívania vôd, čistotu vôd, zisťovať zdroje znečistenia vôd a technické zásahy do tokov z hľadiska ochrany rybárstva a zistené nedostatky oznámiť príslušným orgánom štátnej správy,

---

⁷¹ *Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁷² *Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

- poskytnúť zranenej osobe pomoc, ak v súvislosti s použitím donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby a ak to okolnosti dovoľujú,
- spísať o okolnostiach použitia donucovacích prostriedkov úradný záznam a oznámiť bezodkladne použitie donucovacích prostriedkov obvodnému úradu životného prostredia,
- zachovávať pri výkone svojej činnosti svoju vlastnú dôstojnosť a vážnosť, ako aj dôstojnosť a vážnosť osôb, proti ktorým rybárska stráž zasahuje.⁷³

3.5.5 Oprávnenia člena rybárskej stráže

- kontrolovať, či osoby loviace ryby v rybárskych revíroch sú na lov oprávnené, prezeráť im rybárske náradie, úlovky, plavidlá a nádrže na ryby,
- ak je dôvodné podozrenie, že osoba pácha priestupok alebo trestný čin, je člen stráže oprávnený vyzvať osobu, aby upustila od protiprávneho konania,
- obmedziť pristihnutej osobe pri páchaní trestného činu pytliactva jej osobnú slobodu, zisťovať jej totožnosť, a ak nemožno zistiť jej totožnosť, predviesť ju na útvar Policajného zboru,
- prehľadať dopravný prostriedok a obsah vakov a tašiek osobe pristihnutej pri páchaní trestného činu pytliactva, ak je dôvodné podozrenie, že sa v nich prepravujú neoprávnene nadobudnuté ryby, odnímať rybárske náradie, povolenie na lov rýb, rybársky lístok a úlovky,
- použiť donucovacie prostriedky,
- požadovať pomoc Policajného zboru alebo obecnej polície, ak nemôže splnenie svojich úloh zabezpečiť vlastnými silami a prostriedkami,
- požiadať každého o pomoc v prípade bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku.⁷⁴

---

⁷³ *Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁷⁴ *Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

3.5.6 Zodpovednosť za škodu vzniknutú v súvislosti s výkonom rybárskej stráže

Užívateľ je povinný poistiť člena rybárskej stráže za škodu vzniknutú v súvislosti s výkonom jeho funkcie pre prípad:

- škody, poškodenia zdravia alebo smrti spôsobenej členom rybárskej stráže pri plnení úloh podľa zákona o rybárstve alebo v priamej súvislosti s týmto zákonom,
- škody spôsobenej členom rybárskej stráže iným osobám pri plnení úloh podľa zákona o rybárstve alebo v priamej súvislosti s týmto zákonom s výnimkou škody spôsobenej osobe, ktorá oprávnený a primeraný zákrok vyvolala svojím protizákonným konaním.⁷⁵

3.5.7 Donucovacie prostriedky

Donucovacími prostriedkami, ktoré člen rybárskej stráže môže použiť sú:

- hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany,
- slzotvorné prostriedky,
- obušok,
- putá
- služobný pes.⁷⁶

3.6 Poľná stráž

Poľná stráž je právne upravená v § 1-11 zákona č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráží, v znení neskorších predpisov.

Poľnú stráž na návrh vlastníka, spoločenstva vlastníkov alebo nájomcu poľnohospodárskych pozemkov, po predchádzajúcom vyjadrení starostu príslušnej obce,

---

⁷⁵Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

⁷⁶Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

< http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1 >

v ktorej katastrálnom území bude svoju činnosť vykonávať môže požiadať obvodný pozemkový úrad o zapísanie za člena poľnej stráže.⁷⁷

3.6.1 Podmienky členstva

Členom poľnej stráže môže byť fyzická osoba, ktorá:

- dosiahla vek 21 rokov,
- je bezúhonná,
- je odborne spôsobilá
- je zapísaná v zozname členov poľnej stráže, ktorý vedie obvodný pozemkový úrad.⁷⁸

Bezúhonná osoba je taká osoba, ktorá nebola v posledných piatich rokoch právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin.⁷⁹

3.6.2 Preukazovanie príslušnosti k poľnej stráži

Člen poľnej stráže sa preukazuje rovnošatou, preukazom člena poľnej stráže a ústnym vyhlásením „POĽNÁ STRÁŽ“.⁸⁰

3.6.3 Zánik členstva poľnej stráže

Členstvo v poľnej stráži zaniká, ak vzniknú okolnosti, ktoré bránia tomu, aby člen poľnej stráže naďalej plnil svoje úlohy, ak člen poľnej stráže prekročí svoje oprávnenia alebo

---

⁷⁷ Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráži v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

⁷⁸ Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráži v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

⁷⁹ Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráži v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

⁸⁰ Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráži v znení neskorších predpisov [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

iným spôsobom poruší svoj sľub, ak člen poľnej stráže požiada o vyškrtnutie zo zoznamu členov poľnej stráže. Vyškrtnutie člena poľnej stráže vykonáva obvodný pozemkový úrad aj bez návrhu vlastníka alebo spoločenstva vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov. O vyškrtnutí zo zoznamu členov poľnej stráže informuje obvodný pozemkový úrad vlastníka alebo spoločenstvo vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov, na ktorých návrh bol člen poľnej stráže do zoznamu zapísaný.⁸¹

3.6.4 Povinnosti člena poľnej stráže

- na požiadanie sa preukázať pri plnení úloh preukazom člena poľnej stráže,
- nosiť pri sebe oprávnenie na nosenie zbrane, ktoré má pri výkone funkcie,
- predvedenú osobu bezodkladne odovzdať príslušnému úradu Policajného zboru,
- oznamovať trestné činy, podozrivé osoby príslušným orgánom a oznamovať priestupky a prispievať k ich objasňovaniu
- odňatú vec bezodkladne odovzdať orgánu, ktorý rozhoduje o protiprávnom konaní, ktorým bola vec získaná,
- vlastníkovi alebo spoločenstvu vlastníkov poľnohospodárskej pôdy oznámiť zistenú škodu na poľnohospodárskom majetku, prípadne oznámiť fyzickú alebo právnickú osobu, ktoré škodu spôsobili,
- stratu preukazu člena poľnej stráže oznámiť obvodnému pozemkovému úradu, ktorý ho zapísal do zoznamu,
- v prípade vyškrtnutia zo zoznamu členov poľnej stráže odovzdať príslušnému obvodnému pozemkovému úradu preukaz člena poľnej stráže.⁸²

---

⁸¹ *Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráží v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

⁸² *Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráží v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

3.6.5 Oprávnenia člena poľnej stráže

- od osoby pristihnutej pri poškodzujúcom konaní, alebo konaní ohrozujúcom poľnohospodársky majetok, alebo pri odôvodnenom podozrení z takéhoto konania požiadať od osoby pristihnutej preukázanie totožnosti a vysvetlenie. Ak osoba odmietne preukázať svoju totožnosť alebo ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je člen poľnej stráže oprávnený takúto osobu predviesť na útvar Policajného zboru za účelom zistenia jej totožnosti,
- vyzvať osobu, aby upustila od poškodzujúceho alebo ohrozujúceho konania, v prípade neuposlušnosti výzvy, predviesť túto osobu a odovzdať ju príslušnému útvaru Policajného zboru,
- odobrať vec získanú konaním poškodzujúcim alebo ohrozujúcim poľnohospodársky majetok,
- na odvrátenie škody veľkého rozsahu, ktorá bezprostredne ohrozuje majetok, bezpečnosť prevádzky alebo iné dôležité záujmy spoločnosti použiť varovný výstrel do vzduchu,
- použiť zbraň v prípade nutnej obrany alebo krajnej núdze,
- použiť do služby služobného psa,
- požiadať o spoluprácu obecnú políciu alebo príslušný útvar Policajného zboru,
- prikázať každému, kto nepreukáže alebo o kom nie je známe, že je vlastníkom alebo nájomcom poľnohospodárskych pozemkov alebo že na ich pokyn na týchto pozemkoch pracuje, alebo preukáže iný právny nárok, aby tieto pozemky opustil alebo na ne nevstupoval,
- za priestupky ukladať pokuty v blokovom konaní v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁸³

---

⁸³ *Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej strážii v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

3.6.6 Donucovacie prostriedky

Donucovacími prostriedkami, ktoré člen poľnej stráže môže použiť sú:

- hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany,
- slzotvorné prostriedky,
- služobný pes.⁸⁴

---

⁸⁴ *Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráží v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

4 Porovnanie právnych úprav v Českej a Slovenskej republike

Česká a Slovenská republika tvorili v minulosti jeden štát, Československo.

Delenie dejín Československa podľa oficiálneho názvu štátu:

- „*Československá republika/Česko-Slovenská republika (1918-1960 [okrem 1939-1945])*)
- *Protektorát Čechy a Morava a Slovenská republika (1939-1945)*
- *Československá socialistická republika (1960-1989)*
- *Česká a Slovenská Federatívna Republika (1990 - 1992)*“⁸⁵

Od 1.1.1993 fungujú ako dva samostatné štáty, Česká republika a Slovenská republika. Napriek tomu, že tieto štáty spája spoločná minulosť, môžeme nájsť medzi právnymi úpravami v týchto štátoch rozdiely.

4.1 Výkon štátnej správy fyzickými osobami v Českej a Slovenskej republike

V Českej republike je štátna správa vykonávaná fyzickými osobami prostredníctvom stráží. Ide o lesnú stráž, stráž prírody, poľovnícku stráž a rybársku stráž.

Do roku 2002 bola v Českej republike aj vodná stráž, ale zákonom o vodách č. 254/2001 Zb., s účinnosťou od 1.1.2002 vodná stráž zanikla.

V Slovenskej republike je štátna správa vykonávaná fyzickými osobami taktiež prostredníctvom stráží. Ide o lesnú stráž, vodnú stráž, stráž prírody, poľovnícku stráž, rybársku stráž a poľnú stráž.

---

⁸⁵ *Česko-Slovensko* [online]. 2011[cit. 2011-04-01]. Dostupný z WWW:
<<http://sk.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesko-Slovensko>>

4.2 Právne úpravy jednotlivých stráží v Českej a Slovenskej republike

Nasledujúce tabuľky zobrazujú jednotlivé stráže a k nim patriace právne úpravy v Českej a Slovenskej republike.

	Česká republika
Lesná stráž	zákon č. 289/1995 Zb., o lesoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Stráž prírody	zákon č. 114/1992 Zb., o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov
Poľovnícka stráž	zákon č. 449/2001 Zb., o poľovníctve, v znení neskorších predpisov
Rybárska stráž	zákon č. 99/2004 Zb., o rybárstve, v znení neskorších predpisov

	Slovenská republika
Lesná stráž	zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch, v znení neskorších predpisov
Vodná stráž	zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov
Stráž prírody	zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov
Poľovnícka stráž	zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve, v znení neskorších predpisov
Rybárska stráž	zákon č. 139/2002 Z.z. o rybárstve, v znení neskorších predpisov
Poľná stráž	zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráží, v znení neskorších predpisov

4.3 Orgány ustanovujúce člena stráže

Po splnení podmienok potrebných pre vznik stráže zapíše ustanovujúci orgán nového člena stráže do zoznamu členov stráže, ktorý daný orgán vedie.

Ustanovujúci orgán štátnej správy vydá členovi stráže preukaz člena stráže a odznak člena stráže. Medzi orgánmi, ktoré ustanovujú stráže v Českej a Slovenskej republike existujú rozdiely.

V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené orgány štátnej správy, ktoré ustanovujú jednotlivé stráže v Českej a Slovenskej republike.

	Česká republika
Lesná stráž	Orgán štátnej správy lesov
Stráž prírody	Krajské úrady a správy
Poľovnícka stráž	Orgán štátnej správy poľovníctva
Rybárska stráž	Obecný úrad s rozšírenou pôsobnosťou

	Slovenská republika
Lesná stráž	Orgán štátnej správy lesného hospodárstva
Vodná stráž	Krajský úrad životného prostredia
Stráž prírody	Krajský úrad životného prostredia
Poľovnícka stráž	Obvodný lesný úrad
Rybárska stráž	Obvodný úrad životného prostredia
Poľná stráž	Obvodný pozemkový úrad

4.4 Podmienka veku

V Českej republike je pre všetky stráže stanovený rovnaký vek ako jedna z podmienok potrebných pre vznik stráže. V Slovenskej republike nie je stanovený rovnaký vek pre všetky stráže, záleží od druhu stráže.

Tabuľky zobrazujú potrebný vek pre vznik jednotlivých stráží v Českej a Slovenskej republike.

	Česká republika
Lesná stráž	staršia ako 21 rokov
Stráž prírody	staršia ako 21 rokov
Poľovnícka stráž	staršia ako 21 rokov
Rybárska stráž	staršia ako 21 rokov

	Slovenská republika
Lesná stráž	dovŕšenie 18 rokov
Vodná stráž	dovŕšenie 21 rokov
Stráž prírody	dovŕšenie 18 rokov
Poľovnícka stráž	dovŕšenie 21 rokov
Rybárska stráž	dovŕšenie 21 rokov
Poľná stráž	dovŕšenie 21 rokov

4.5 Preukazovanie príslušnosti

Každý člen stráže je povinný pri výkone svojej funkcie preukázať príslušnosť k stráži. Nasledujúce tabuľky zobrazujú, akými prostriedkami sa jednotlivé stráže preukazujú v Českej a Slovenskej republike.

	Česká republika
Lesná stráž	odznak a preukaz člena lesnej stráže
Stráž prírody	odznak a preukaz člena stráže prírody
Poľovnícka stráž	odznak a preukaz člena poľovníckej stráže
Rybárska stráž	odznak a preukaz člena rybárskej stráže

	Slovenská republika
Lesná stráž	odznak a preukaz člena lesnej stráže
Vodná stráž	odznak a preukaz člena vodnej stráže
Stráž prírody	odznak a preukaz člena stráže prírody, rovnošata a vyhlásenie „stráž prírody“
Poľovnícka stráž	odznak a preukaz člena poľovníckej stráže
Rybárska stráž	odznak a preukaz člena rybárskej stráže
Poľná stráž	rovnošata, preukaz člena poľnej stráže a ústne vyhlásenie „poľná stráž“

4.6 Donucovacie prostriedky

V Slovenskej republike sú v právnej úprave jednotlivých stráží upravené donucovacie prostriedky, ktoré môže člen stráže pri výkone svojej funkcie použiť na rozdiel od Českej republiky, kde právna úprava určenie donucovacích prostriedkov neobsahuje.

V právnej úprave Slovenskej republiky sú definované okolnosti, pri ktorých je člen stráže oprávnený použiť donucovacie prostriedky. Voči špecifickej skupine ľudí (tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe mladšej ako 15 rokov a osobe so zjavných telesným postihnutím) sú členovia stráže oprávnení použiť z donucovacích prostriedkov iba chvaty a hmaty.

Nasledujúce tabuľky zobrazujú jednotlivé donucovacie prostriedky, ktoré môžu členovia stráží pri výkone svojej funkcie použiť.

	Slovenská republika
Lesná stráž	hmaty, chvaty údery, kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok, putá, služobný pes, varovný výstrel
Vodná stráž	nie sú v zákone definované
Stráž prírody	hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok, putá, služobný pes
Poľovnícka stráž	hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky alebo iné paralyzujúce prostriedky, putá, obušok, varovný výstrel
Rybárska stráž	hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok, putá, služobný pes
Poľná stráž	hmaty, chvaty, údery, kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, služobný pes

4.7 Obvod pôsobnosti

Obvod pôsobnosti stanoví príslušný orgán štátnej správy, ktorý stráž ustanovuje. Obvod pôsobnosti sa uvedie do preukazu člena stráže.

V nasledujúcich dvoch tabuľkách je uvedené kto určuje obvod pôsobnosti stráže. Prvá tabuľka sa týka Slovenskej republiky a druhá tabuľka sa týka Českej republiky.

	Slovenská republika
Lesná stráž	Obvod pôsobnosti určí príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva. Výmera obvodu je spravidla 500 hektárov. Po dohode môže byť dohodnutá i iná výmera.
Vodná stráž	Obvod pôsobnosti určí krajský úrad životného prostredia vo svojom územnom obvode alebo jeho časti.
Stráž prírody	Obvod pôsobnosti určí krajský úrad životného prostredia. Názov obvodu pôsobnosti je uvedený v preukaze stráže prírody.
Poľovnícka stráž	Užívateľ poľovného revíru je povinný na každých začatých 500 ha navrhnúť obvodnému lesnému úradu jedného člena poľovníckej stráže.
Rybárska stráž	Obvod pôsobnosti určí obvodný úrad životného prostredia a stanoví sa v preukaze rybárskej stráže.
Poľná stráž	Obvodom pôsobnosti je názov katastrálneho územia, v ktorom člen poľnej stráže vykonáva svoju funkciu pre vlastníka alebo spoločenstvo vlastníkov poľnohospodárskych pozemkov.

	Česká republika
Lesná stráž	Obvod pôsobnosti určí orgán štátnej správy lesov. Výmeru obvodu môže stanoviť len v rozsahu odpovedajúcom najviac jeho správneho obvodu (miestnej pôsobnosti).
Stráž prírody	Obvod pôsobnosti určia krajské úrady a správy. Obvod pôsobnosti sa stanoví v preukaze stráže prírody.
Poľovnícka stráž	Užívateľ poľovného revíru je povinný na každých začatých 500 ha navrhnúť orgánu štátnej správy poľovníctva jedného člena poľovníckej stráže.
Rybárska stráž	Obvod pôsobnosti určí príslušný obecny úrad s rozšírenou pôsobnosťou a stanoví sa v preukaze rybárskej stráže.

4.8 Zodpovednosť za škodu

S výkonom funkcie stráže môže dôjsť ku vzniku škody. Zákon určuje kto a za aké druhy škôd zodpovedá. Medzi právnymi úpravami Českej a Slovenskej republiky existujú rozdiely.

Hlavný rozdiel medzi českou a slovenskou právnou úpravou je ten, že v Slovenskej republike sa dá voči prípadu vzniku zodpovednosti za škodu poistiť. Túto povinnosť stanovuje zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch, v znení neskorších predpisov pre lesnú stráž a zákon č. 139/2002 Z.z. o rybárstve, v znení neskorších predpisov pre rybársku stráž.

Pre ostatné stráže v Slovenskej republike nie je zodpovednosť za škodu priamo definovaná v zákone, ktorý upravuje jednotlivý druh stráže.

V nasledujúcich dvoch tabuľkách je uvedená zodpovednosť za vzniknutú škodu pri jednotlivých druhoch stráží.

	Česká republika
Lesná stráž	Za jednotlivé druhy škôd, ktoré sú definované v zákone zodpovedá štát. Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ten orgán štátnej správy lesov, ktorý lesnú stráž ustanovil.
Stráž prírody	Za jednotlivé druhy škôd, ktoré sú definované v zákone zodpovedá štát. Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ten orgán, ktorý stráž prírody ustanovil.
Poľovnícka stráž	Za jednotlivé druhy škôd, ktoré sú definované v zákone zodpovedá štát. Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ten orgán štátnej správy poľovníctva, ktorý poľovnícku stráž ustanovil.
Rybárska stráž	Zodpovednosť za škodu spôsobenú rybárskou strážou v súvislosti s výkonom jej činnosti podľa zákona a o rybárstve a náhradu škody upravuje zvláštny zákon.

	Slovenská republika
Lesná stráž	Ten, na ktorého návrh bol člen lesnej stráže ustanovený má povinnosť poistiť člena lesnej stráže pre prípad škody definovanej v zákone.
Vodná stráž	Zodpovednosť za škodu nie je v zákone definovaná.
Stráž prírody	Zodpovednosť za škodu nie je v zákone definovaná.
Poľovnícka stráž	Zodpovednosť za škodu nie je v zákone definovaná.
Rybárska stráž	Člena rybárskej stráže je užívateľ povinný poistiť pre prípad vzniku škody v súvislosti s výkonom funkcie rybárskej stráže.
Poľná stráž	Zodpovednosť za škodu nie je v zákone definovaná.

4.9 Odborná spôsobilosť

V tabuľkách je uvedené ako členovia stráže preukazujú odbornú spôsobilosť.

	Česká republika
Lesná stráž	vykonanie skúšky pred zamestnancom príslušného orgánu štátnej správy lesov
Stráž prírody	vykonanie skúšky na krajskom úrade
Poľovnícka stráž	vykonanie skúšky pred orgánom štátnej správy poľovníctva
Rybárska stráž	vykonanie skúšky pred príslušným rybárskym orgánom

	Slovenská republika
Lesná stráž	vykonanie skúšky pred orgánom štátnej správy lesného hospodárstva
Vodná stráž	vykonanie skúšky pred trojčlennou komisiou na krajskom úrade životného prostredia
Stráž prírody	vykonanie skúšky pred komisiou na krajskom úrade životného prostredia. Komisiu tvorí jeden zástupca územného útvaru Policajného zboru a jeden zástupca krajského úradu.
Poľovnícka stráž	vykonanie skúšky pred komisiou na obvodnom lesnom úrade, ktorú vymenúva a odvoláva prednosta obvodného lesného úradu
Rybárska stráž	vykonanie skúšky na obvodnom úrade životného prostredia
Poľná stráž	vykonanie skúšky pred komisiou, ktorú tvorí zástupca územného útvaru Policajného zboru a dvaja zástupcovia okresného úradu

4.10 Zloženie sľubu

Presné znenie sľubu, ktorý člen stráže zloží je stanovené v zákone. Nasledujúce tabuľky zobrazujú kde člen stráže skladá sľub.

	Česká republika
Lesná stráž	pred orgánom štátnej správy lesov
Stráž prírody	pred krajským úradom
Poľovnícka stráž	pred orgánom štátnej správy poľovníctva
Rybárska stráž	pred príslušným obecným úradom obce s rozšírenou pôsobnosťou

	Slovenská republika
Lesná stráž	do rúk prednostu orgánu štátnej správy lesného hospodárstva
Vodná stráž	do rúk prednostu krajského úradu životného prostredia
Stráž prírody	do rúk prednostu krajského úradu životného prostredia
Poľovnícka stráž	do rúk prednostu obvodného lesného úradu
Rybárska stráž	pred obvodným úradom životného prostredia
Poľná stráž	do rúk riaditeľa obvodného pozemkového úradu

4.11 Oprávnenia a povinnosti člena stráže

V právnej úprave, ktorá upravuje stráže v Slovenskej republike sú oprávnenia a povinnosti členov stráže uvedené detailnejšie než v právnej úprave týkajúcej sa stráži v Českej republike.

V Slovenskej republike je širší rozsah oprávnení a povinností ako v Českej republike. Je to spôsobené tým, že na Slovensku sú členovia stráži (s výnimkou vodnej stráže) oprávnení pri výkone svojej funkcie používať donucovacie prostriedky. V súvislosti s použitím donucovacích prostriedkov vzniká členovi stráže povinnosť spísať úradný záznam o okolnostiach použitia týchto prostriedkov a použitie donucovacích prostriedkov bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu štátnej správy. V prípade, že v súvislosti s použitím donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je člen stráže povinný poskytnúť zranenej osobe pomoc, ak to okolnosti dovoľia.

5 Záver

Predmetom bakalárskej práce bolo porovnať právne úpravy týkajúce sa štátnej správy vykonávanej fyzickými osobami v Českej a Slovenskej republike na základe zoznámenia sa s problematikou v týchto dvoch štátoch.

V úvodných teoretických kapitolách som sa snažila zhrnúť právne predpisy, ktoré upravujú jednotlivé druhy stráží v Českej a Slovenskej republike. Po tejto kapitole nasleduje kapitola určená na porovnanie právnych úprav medzi týmito dvoma štátmi. Kvôli väčšej prehľadnosti som sa rozhodla pri spracovaní tejto kapitoly využiť tabuľky, aby sa dalo ľahšie orientovať pri porovnávaní.

Hlavný rozdiel, ktorý je medzi Českou a Slovenskou republikou je v počte druhov stráží, ktoré sú v štáte vykonávané. V Českej republike je štátna správa vykonávaná fyzickými osobami prostredníctvom lesnej stráže, stráže prírody, poľovníckej stráže a rybárskej stráže. V Slovenskej republike je okrem týchto štyroch stráží ešte vodná a poľná stráž.

Ďalšie rozdiely sa týkajú orgánov štátnej správy, ktoré stráž ustanovujú, výšky potrebného veku ako podmienky pre vznik členstva, spôsobu preukazovania príslušnosti k strážu, zodpovednosti za škodu, v spôsobe preukazovania odbornej spôsobilosti, v rozsahu oprávnenia a povinností členov stráže a v oprávnení používať donucovacie prostriedky.

Podľa môjho názoru je lepšia právna úprava v Slovenskej republike, pretože upravuje viac druhov stráže, obsahuje podrobnejší rozsah oprávnení a povinností členov stráže a donucovacie prostriedky, ktoré je člen stráže pri výkone svojej funkcie oprávnený použiť. Česká právna úprava donucovacie prostriedky neupravuje.

Myslím si, že z hľadiska zjednodušenia, prehľadnosti a orientácie by bolo vhodné, aby sa niektoré časti v právnych úpravách zjednotili a boli rovnaké pre všetky druhy stráže v danom štáte, napríklad, aby bol stanovený jeden orgán, ktorý bude stráže ustanovovať a

odvolávať, aby bola stanovená rovnaká výška veku potrebného pre vznik členstva všetkých stráží a podobne.

Zoznam použitej literatúry a prameňov

- [1] ČECHURA, V. *Myslivecká stráž*. 2. vyd. Praha: Orac, 2000. 64 s. ISBN 80-86199-15-0
- [2] ČECHURA, V.; NOVÁK, R.; VANĚK, J. *Komentář k zákonu o myslivosti*. 1. vyd. Praha: VEGA, 2002. 256 s. ISBN 80-990754-9-5
- [3] DROBNÍK, J.; DVOŘÁK, P. *Lesní zákon. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 304 s. ISBN 978-80-7357-425-3.
- [4] HEMELÍK, T. *Rybářství a právo*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000. 194 s. ISBN 80-86199-14-2
- [5] HENDRYCH, D. *Správní věda – teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 232 s. ISBN 978-80-7357-481-1.
- [6] MALÁ, H. *Stráž přírody*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000. 44 s. ISBN 80-86199-20-7
- [7] MIKO, L.; BOROVIČKOVÁ, H. a kol. *Zákon o ochraně přírody. Komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2007. 590 s. ISBN 978-80-7179-585-8.
- [8] MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o lesoch s dôvodovou správou v úplnom znení*. Bratislava: Epos, 2007, 80 s.
- [9] MRAČKO, M. *Novelizovaný zákon o ochrane prírody a krajiny v úplnom znení s aktualizovanými dôvodovými správami*. Bratislava: Epos, 2010. 95 s. ISBN 978-80-8057-860-2
- [10] POUPĚ, J. *Rybářská stráž*. 1. vyd. Praha: Orac, 2000. 60 s. ISBN 80-86199-13-4
- [11] PRCHALOVÁ, J. *Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000*. 2. vyd. Praha: Linde, 2010. 432 s. ISBN 978-80-7201-806-2

Elektronické zdroje

[12] Česko-Slovensko [online]. 2011[cit. 2011-04-01]. Dostupný z WWW:

<<http://sk.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesko-Slovensko>>

[13] *Veřejná stráž* [online]. 2011 [cit. 2011-02-15]. Dostupný z WWW:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_str%C3%A1%C5%BE>

[14] *Zákon č. 255/1994 Z.z. o poľnej stráží v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

[15] *Zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-05]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

[16] *Zákon č.139/2002 Z.z. o rybárstve v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-09]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

[17] *Zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: < http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/jaspiw_mini_fr0.htm>

[18] *Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení neskorších predpisov* [online]. [cit. 2011-02-20]. Dostupný z WWW:

<http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_zak/jaspiw_mini_zak_zobraz_clanok1.asp?kotva=k1&skupina=1>

Zoznam použitých skratiek

Zb. Zbierka

Z.z. Zbierka zákonov

ha hektár

m meter

MŽP SR Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové (bakalářské) práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. 5. 2011

.....
Hmírová Miroslava

Adresa trvalého pobytu studenta:

Lodno 216

023 34 Kysucký Lieskovec